

SÖKANDE

Timrå Måleri AB, 556649-2368
Box 28
860 30 Sörberge

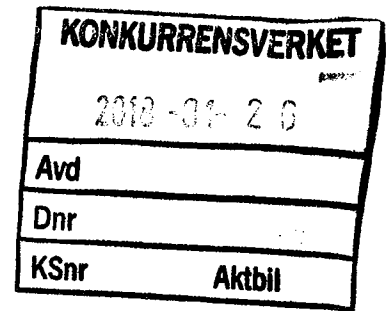
Ombud: Tommy Grahn
c/o Timrå Måleri AB
Box 28
860 30 Sörberge

MOTPART

Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Timrå Måleri AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Landstinget Västernorrland (landstinget) genomför en upphandling av entreprenad för målning (dnr 17RS6337). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande. Av tilldelningsbeslut framgår att tre leverantörer lämnat anbud för delavtal 1, en av dem var Timrå Måleri AB (bolaget). Av beslutet framgår att landstinget valt att anta Edebrants & Tägtström Måleri AB som leverantör för delavtal 1.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska göras om, alternativt att det högst rangordnade anbudet förkastas. Bolaget anför i huvudsak följande till stöd för sin ansökan. Landstinget har brutit mot de grundläggande principerna i LOU. Upphandlingsdokumentet är otydligt, inte konsekvent, inte transparent och strider mot likabehandlingsprincipen. Av upphandlingsdokumentet går att utläsa ett krav på att kollektivavtal ska finnas. Man kan då utgå från att detta ska följas. Den leverantör som tilldelats avtalet som nummer ett har procentsatser på övertidsersättning som strider mot kollektivavtalet. Anbudet borde därför förkastas. Upphandlingsdokumentet är otydligt, innehåller frågor om procentsatser som inte kan vara lägre än efterfrågat kollektivavtal och det saknas möjligheter för anbudsgivare att förutse att brott mot kollektivavtal kan komma att tillmätas betydelse vid prövningarna av anbuderna. Bolaget har lidit, eller riskerar att lida skada, av att upphandlingsdokumentet varit felaktigt. Upphandlingen måste därför göras om.

Av upphandlingsdokumentet framgår att kollektivavtalets krav på lägsta godtagbara arbets- och anställningsvillkor, lägstralöner, arbetstider och anställningsvillkor etc. ska följas. Enligt kollektivavtalet ska övertid betalas med 75 procent av lön, lägstanivå. Tilldelad entreprenör har 20/30 procent i påslag för övertid. Måleriavtalets lägsta lön är 165,50 kr per timme. Övertidsersättningen blir således 33,10 kr respektive 49,65 kr per timme. Denna

parameter i upphandlingsdokumentet ska inte konkurrensutsättas då företag som följer kollektivavtalet blir missgynnade och inte behandlas lika.

Landstinget motsätter sig bolagets ansökan om överprövning och anför i huvudsak följande. Upphandlingen har genomförts i enlighet med bestämmelserna i LOU. Bolaget har inte lidit skada eller riskerat att lida skada, varför det saknas stöd för ingripande enligt LOU. Det procentpåslag beträffande övertid som anbudsgivaren väljer att ange i anbudet utgör enbart det pris som debiteras beställaren för eventuell övertid. Detta återspeglar inte på något sätt vad arbetsgivaren rent arbetsrättsligt har för skyldighet, och i vilket omfattning, att utge övertidsersättning till sin personal. Det förekommer att anbudsgivare endast sätter ett fast pris utan att ange något procentpåslag för eventuell övertidsersättning. Detta innebär att beställaren inte behöver betala något utöver det fast angivna priset vid utförarens behov av att utföra arbetet på övertid. Det förhåller sig på samma sätt med begärd ersättning för grundtimkostnad. Det finns ingen koppling mellan begärd timkostnad och den timpenning som utföraren av arbetet erhåller i lön.

Det vinnande anbudet på delavtal 1 kan inte anses som onormalt lågt. Det skulle således inte heller av den anledningen funnits någon anledning för den upphandlande myndigheten att överväga en eventuell tillämpning av 16 kap. 7 § LOU.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandlande myndighet ska förkasta en leverantörs anbud om den finner att det onormalt låga priset beror på att anbudet inte stämmer överens med tillämpliga miljö-, social- eller arbetsrättsliga skyldigheter (16 kap. 7 § tredje stycket LOU).

Utredningen i målet

I upphandlingsdokumentet anges bl.a. följande.

AFC.343 Allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvarore-dovisning, ID06

Om entreprenören inte har kollektivavtal ska kollektivavtalets krav på lägsta godtagbara arbets- och anställningsvillkor, lägstalöner, arbetstider och anställningsvillkor etc. ändå följas.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet har stor frihet att själv utforma sin upphandling inom de ramar som ges av de allmänna principerna för offentlig upphandling (jfr rättsfallen RÅ 2002 ref. 50 och RÅ 2010 ref. 78). En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär omprövning lidit eller i vart fall riskerar att lida skada av den upphandlande myndighetens agerande. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad sökanden har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrätten gör följande bedömning. Det procentpåslag beträffande övertid som leverantören som landstinget valt att anta för delavtal 1 angett i anbudet utgör det pris som debiteras landstinget för eventuell övertid. Det angivna procentpåslaget saknar, såvitt framkommit, helt koppling till de skyldigheter som leverantören har rent arbetsrättsligt gentemot sina arbets-

tagare. Upphandlingsdokumentet kan inte anses vara otydligt i denna del. Inte heller kan landstinget under upphandlingen anses ha brutit mot LOU eller de grundläggande principerna för offentlig upphandling. Det vinnande anbudet för delavtal 1 är inte att anse som onormalt lågt på så sätt att landstinget därför skulle ha förkastat anbudet. Mot bakgrund av det anförda har bolaget inte visat att man lidit skada eller riskerat att lida skada till följd av något fel begånget av landstinget under upphandlingen. Då det inte finns förutsättningar för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen ska ansökan avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 20 kap. 10 § LOU, enligt vilken den upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Robert Dalman

rådman

Målet har föredragits av förvaltningsrättsnotarien Jennie Beijar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.